سن بلوغ در دختران و پسران تهرانی

*دکتر مریم رزاقی‌آذر I

دکتر علی مقیمی II

نادر صدیق III

مهدی منتظر III

پدرام گلناری III

لیلا زاهدی شولمی III

دکتر استف‌فان بورن IV

هما محمدصادقی III

آزاده زنگنه کاظمی III

سیدمحمد فرشته‌نژاد III

چکیده

زمینه و هدف: یکی از عواملی که زمان آغاز بلوغ را در کودکان طبیعی مشخص می‌کند، نژاد و منطقه جغرافیایی است. مطالعات انجام شده در زمینه سن آغاز بلوغ در ایران محدود است، از این رو محققین بر آن شدند تا با مطالعه تعدادی از کودکان مدارس شهر تهران گامی در جهت شناخت این مسأله بردارند.

روش بررسی: مطالعه انجام شده از نوع مقطعی بوده که در فاصله سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۲ بر روی ۲۲۱۲ کودک، ۱٤۲۰ دختر سالم ٦ تا ۱۷ ساله و ۷۹۲ پسر سالم ٦ تا ۱۵ ساله مدرسه‌رو در شهر تهران انجام یافته است. نحوه نمونه‌گیری به روش چند مرحله‌ای احتمالی بوده است. بیماران توسط پزشک تحت معاینه سلامت و گرفتن تاریخچه قرار گرفتند. بروز علایم ثانویه بلوغ جنسی در اندام‌های تناسلی با مشاهده و در پستان با لمس تعیین و طبق درجه‌بندی تانر توصیف شد. در آنالیز نتایج از روش GAM برای تعیین احتمال بروز مراحل مختلف وقایع بلوغ در سنین مختلف استفاده گردید.

یافته‌ها: میانه سنی(صدک ۹۰ ـ صدک ۱۰) نمونه‌های پسر در مراحل P2 و S2 به ترتیب برابر ۱۰/۳٤(۱۳/۱۰-٦/۸٤) سال و ۹/۰۱(صدک ۹۰=۱۱/۸٤) سال بود. در ۱۱۳٦ دختر ٦ تا ۱۷ ساله، میانه سنی مراحل B2 و P2 به ترتیب برابر ۹/۷٤(۱۱/۹٤-۸/۲۳) سال و ۱۰/٤۹(۱۲/۱۷-۸/۸٦) سال بود. در ۳۹۹ دختر منارک آغاز شده بود. میانه سن آغاز منارک در نمونه‌ها برابر ۱۲/٦۸(۱۵/۹٦-۱۱/۲۷) سال بود.

نتیجه‌گیری: زمان آغاز بلوغ در دختران ایرانی برابر دیگر دختران نژاد سفید ولی در پسران زودتر از گزارش‌های دیگر کشورهاست.

کلیدواژه‌ها: ۱ – بلوغ جنسی ۲ – پوبارک ۳ – تلارک ۴ – منارک

تاریخ دریافت: ۸٤/۳/۲، تاریخ پذیرش: ۸٤/۵/۱۱

مقدمه

بروز و پیشرفت به موقع علایم ثانویه بلوغ جنسی، نمادی از کارکرد صحیح فیزیولوژیک سیستم‌های بدن یک فرد می‌باشد. از این رو ارزیابی مراحل پیشرفت بلوغ جنسی در ارزیابی سلامت فرد حایز اهمیت بالایی است. از طرف دیگر دانستن سن بلوغ طبیعی می‌تواند سنی را برای تعریف بلوغ زودرس بیان نماید که عبارت از دو انحراف معیار پایین‌تر از میانگین سن شروع بلوغ است.

بلوغ زودرس می‌تواند پاتولوژیک باشد و شناخت علت و درمان به موقع آن لازم است. تغییر شکل مسؤولیت کیفری به صورت یک فرد بالغ و شروع مسؤولیت‌های مذهبی، نیازمند دانستن سن بلوغ در جامعه ایرانی است. برای اولین بار تعریف سن آغاز علایم بلوغ جنسی و نیز مراحل آن توسط Marshall و همکارانش[۱،۲] در سال ۱۹٦۹ در انگلستان ارایه شد.

I) استاد و فوق‌تخصص بیماری‌های غدد درون‌ریز و متابولیسم کودکان، بیمارستان حضرت علی‌اصغر(ع)، خیابان شهید وحید دستجردی(ظفر)، نرسیده به خیابان نفت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ـ درمانی ایران(*مؤلف مسؤول).

II) پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ـ درمانی ایران.

III) دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ـ درمانی ایران.

IV) استاد و Ph.D آمار، سازمان TNO Quality of Life، لیدن، هلند.